

Loutkové divadlo BUBENÍČEK, TJ Sokol Královské Vinohrady

Ludmila Tesařová.

Perníková Chaloupka

loutkovou hru o 6 jednáních upravili Jiří Müller a Jaroslav Haltuf

Duben 2008 – verze pro Tajtrlíka

Osoby:

Jeníček

Mařenka

tatínek

maminka

dědek

ježibaba

„hluchý“ pláteník

Scény:

1. jednání – les

2. jednání – les se stromem

3. jednání – les s perníkovou chaloupkou

4. jednání – les s PCh a chlívkem + interier PCh

5. jednání – rozcestí u pole lnu

6. jednání – u chaloupky drvoštěpa

1.jednání

Tatínek: */vchází, hlasitě oddychuje/* To je dnes horko! Jen aby nepřišla bouřka! Odpočinu si trochu, než se dám do práce. */usedne na pařez/* Je to těžké živobytí, od rána až do večera dříví štípat, ale jaká pomoc, každý má svoji práci. */ohlíží se/* Kdepak zůstaly děti? */volá/* Mařenko! Jeníčku! Pospěšte si!

/děti přiběhnou/

Mařenka: Už jsme tady tatínku, My jsme tam u potůčku našli jahod. Jémíne tam jich bylo, ani jsme je posbírat nemohli.

Tatínek: A kde je máte?

Jeníček: Snědli jsme je, rovnou do břicha jsme je sbírali. Ale ty byly, jako palce veliké a sladké.

Tatínek: Nu dobrá, jen když jste si pochutnali. Ale příště dávejte větší pozor, ať se mi neztratíte. Já jdu támhle na paseku dříví štípat, až budu hotov, vrátím se pro vás. Tak nashledanou děti.

Jen. + Mař.: Nashledanou tatínku. */tatínek odchází/*

Jeníček: Tak co budeme teď dělat?

Mařenka: Jahody přeci sbírat. Pojď, podíváme se kde jich nejvíc roste.

/ozve se kukačka/

Jeníček: Mařenko, slyšelas? Co to bylo?

Mařenka: Slyšela, to byla kukačka.

Jeníček: */přechází mezi stromy/* Kdepak asi sedí? Nikde ji nevidím.

Mařenka: Ta se nás bojí, schovala se do větví.

Jeníček: A Mařenko, pověz mi, proč nás tatínek nevzal s sebou na paseku?

Mařenka: Tys to zapomněl? Na pasece jsou hadi a tatínek se bojí, že by nás nějaký kouzl.

Jeníček: Aha! A tatínka nekousne?

Mařenka: Tatínek nehledá jahody a má vysoké boty. A když bouchá sekerou, had se bojí, odplazí se a nechá ho být.

Jeníček: */mrzutě/* A to musíme být pořád jenom tady?

Mařenka: Ano, tatínek to poručil, protože se bojí, abychom se neztratili.

Jeníček: Já se neztratím. A víš, Mařenko, ty se také nemusíš bát, já tě budu chránit, kdyby přišel třeba lev, já bych zadupal a ten by uháněl, zrovna jako náš Mourek.

Mařenka: Tady v lese žádný lev není.

Jeníček: Když není, tak není, ale veliká žába by mohla přijít.

Mařenka: To by mohla, ale ta nekouše, ta nám nic neudělá.

Jeníček: Tak to můžem v klidu sbírat jahody... Vlastně nemůžeme. Já mám velkou žízeň.

Mařenka: Natrhej si pár jahod a žízeň tě přejde.

Jeníček: Ba né, nepřejde, já mám žízeň jen na tu vodu, co jsme viděli v potůčku.

Mařenka: Ale voda z potůčku se nesmí pít, to musíme najít nějakou studánku.

Jeníček: Tak pojď hledat, Mařenko, já mám hrozně velikou žízeň.

Mařenka: Půjdeme tudy, ale musíme si pamatovat cestu zpátky, abychom nezabloudili.

/oba odchází/

/přechod na malou scénu/

2. jednání

- Mařenka: Tady teké žádná studánka není.
- Jeníček: Nebudeme ji už hledat, já už nemám žízeň. Mě strašně bolí nožičky, sedneme si.
- Mařenka: Ale dlouho tu nebudeme sedět, půjdeme raději zpátky.
- Jeníček: Tak pojďme.
- Mařenka: Tudy se vrátíme.
- Jeníček: Ne, ne, tudy jsme nepřišli.
- Mařenka: A kudy tedy? Všechno je tu jiné, než bylo dřív.
- Jeníček: Brzy bude tma. Já bych chtěl k tatínkovi. Zavoláme na něj.
- Mařenka: Máš pravdu, to bude nejlepší. */volá/ Tááto, tatínku – halóóó!*
- Jeníček: */s pláčem; společně s Mařenkou/ Táá—tóó!*
- Mařenka: Tatínek se neozývá, neslyší nás. Zašli jsme asi moc daleko.
- /ozve se houkání sovy/*
- Jeníček: Mařenko, já se bojím. Co to bylo?
- Mařenka: To sova houká. Nic se neboj, ta nám neublíží.
- Jeníček: */vzlyká/*
- Mařenka: Nebreč, Jeníčku, snad uslyšíme jak tatínek buší sekerou do stromu.

- Jeníček: */po chvílce ticha/* Nic neslyším... ...Co budeme dělat?
- Mařenka: Já už to asi vím, my jsme zabloudili. Měli jsme zůstat tam, kde nám tatínek poručil, takhle jsme se přímo ztratili.
- Jeníček: Já chci domů, Mařenko.
- Mařenka: Já bych taky chtěla, ale když nevíme kudy. Něco mě napadá, vylez na strom a rozhlédni se, třeba uvidíš naši chaloupku. Nebo alespoň nějaké světýlko.
- Jeníček: Vylezu na tu nejvyšší větev jako veverka, ale neutečeš mi? Zůstaneš tady?
- Mařenka: To víš, že zůstanu. Tak lez, honem!
- Jeníček: */leze na strom/* Už jsem nahoře, rozhlížím se všemi směry, ale pořád nic nevidím, všude je tma... */v dálce se rozsvítí světýlko/* ...Jéé! Teď jsem něco zahlédl, malé světýlko.
- Mařenka: To jistě naše maminka v chaloupce rozsvítila a čeká na nás. Kde je to světýlko?
- Jeníček: Tam se třpytí, za tebou. */sleze/*
- Mařenka: */ukazuje/* Tudy to bylo?
- Jeníček: Ano, tam jsem ho viděl. Pospěšme si, Mařenko, ať jsme brzy u maminky. Ať o nás nemá strach.

/oba odbíhají/

/přechod na velkou scénu/

3. jednání

- Jeníček: Vidíš, Mařenko, už jsme hnedle doma.
- Mařenka: Nic nevidím, vždyť je úplná tma. */narazí na chaloupku/*
Jeníčku, tohle není naše chaloupka. Tahle je jako malovaná a je tu zahrádka.
- Jeníček: Zaklepeme a poprosíme, aby nás tu nechali přes noc. */klepe/*
Nikdo se neozývá. Copak nejste doma, že nás neslyšíte?
- Mařenka: Nic platno, musíme zůstat venku, když nám nikdo neotevřel.
- Jeníček: Mařenko, mě už tolik bolí nožičky a chce se mi spát.
- Mařenka: Víš co, Jeníčku? Lehneme si tu do mechu a přespíme tady.
- Jeníček: To je dobrý nápad.

/oba si lehnou/
- Mařenka: Dobrou noc.
- Jeníček: Dobrou noc! */po chvílce/* ...Mařenko!
- Mařenka: Co ještě chceš?
- Jeníček: Mě to tlačí, já mám hlavu moc dole.
- Mařenka: Tak pojd' blíž ke mně, polož si hlavičku na mojí ruku. Tak. Už to netlačí?
- Jeníček: Už ne. */po chvílce/* ...Mařenko, Mářo.

Mařenka: Co pořád máš? Spi už.

Jeníček: Copak mohu? Dej mi ještě pusku na dobrou noc. A povídej mi pohádku jako maminka.

Mařenka: Tak! Zavři oči. Byl jednou jeden Jeníček a Mařenka a ti spolu šli na jahody... */do věty se už prolíná hudba/*

4. jednání

Mařenka: Vstávej Jeníčku, už je den!

Jeníček: Ještě ne, ještě chvíličku. Mě se ještě nechce vstávat.

Mařenka: Musíš vstávat, vždyť nejsme doma.

Jeníček: Jéje, já jsem zaspal.

Mařenka: Podívej se, jaká je ta chaloupka krásná. Jemine, vždyť je celá z perníku.

Jeníček: Sláva! To si hned kousek uloupnu, mám velikánský hlad.

Mařenka: Tam se podívej, panáčkové, srdíčka, slepičky a všechno je z perníku.

Jeníček: Já vylezu na střechnu a ulomím kousek.

/leze na střechnu/

Mařenka: Uloupni pro mne panenku a pro maminku srdíčko.

Jeníček: To víš, že uloupnu a pro tatínka koně.

/ozve se hlas ježibaby/

Ježibaba: Kdopak nám to loupá na střeše perníček?

Mařenka: */tenkým hláskem/* To jenom větríček. */šeptá na Jeníčka/*
Jeníčku, slez honem! Přijdou na nás a chytnou nás.

Jeníček: Neboj se, Mařenko, ještě kousek uloupnu a hned půjdu.

Ježibaba: Slyšíš, dědku? Někdo nám tam loupá perníček! Běž ven a podívej se, ty lenochu!

Mařenka: Slez honem, dědek už na nás jde, musíme utéct.

/Jeníček sklouzne ze žebříku, děti popoběhnou/

Dědek: */vyjde z chaloupky/* A vida, vida, vida! Měla jsi pravdu, babko, někdo nám tu na střeše oloupal perníček...

...Á, děti!

/z chaloupky vyběhne ježibaba; s dědkem pochytají děti/

Jen. + Mař.: */při monologu Ježibaby brečí a vzlykají/*

Ježibaba : A máme Vás ! Já Vám dám loupat perníček. To by nám do chaloupky za chvíli pěkně přšelo.

/nastrkají děti do chlívku/

Dědek: */k dětem/* ...Tak, teď vám to přijde pěkně draho.

/Přechod na malou scénu – uvnitř perníkové chaloupky/

Ježibaba : Tak vidíš dědku, na co je dobrý ten starý chlívěk. A ty jsi ho chtěl zbourat.

Dědek : A co budeme s těmi dětmi dělat ?

Ježibaba : Nooo, co by. Ten klouček je pěkně kulatoučký, z toho si uděláme šťavnatou pečínku. A tu panenku si pěkně vycvičíme a bude nám sloužit. Tak, a já jdu nachystat pekáč na toho drobečka.

Dědek : To je nápad! A všechno co jsem do teď musel dělat já, bude dělat ona. Štípat dříví, zatápět, vynášet popel, chodit pro vodu, vařit, mýt nádobí, zametat v chalupě...

/do šepotu/

Přechod na velkou scénu – Jeníček a Mařenka v chlívku (ten tam přibyl)

Jeníček: */pláče/*

Mařenka : Tak už přestaň plakat, Jeníčku.

Jeníček : Ale já se bojím, co s námi udělají.

Mařenka : To víš, že nás pořádně potrestají, když jsme jim loupali perníček.

Jeníček : Já mám strach, že nám udělají něco zlého. Ta bába mě štípala do rukou a do nohou a stále říkala, jak jsem pěkný.

Mařenka : Hlavně nesmíme věšet hlavu.

Jeníček : */plačtivě/* Ale já se bojím.

Mařenka : Musíme čekat. A jak to bude možné, vezmem nohy na ramena a utečeme jim.

/z chaloupky se ozve Ježibaba/

Ježibaba : Dědku, jdi mi změřit toho kloučka.

Mařenka : */vyděšeně/* Jeníčku, sedni si.

/na scénu přichází dědek/

Dědek : Tak se ukaž ty lumpe, jak jsi nám vyrost'. Postav se... ..no tak postav se!

Jeníček : Mně se nechce.

Dědek : Tak si stoupni — nebo ti pomůžu!

Mařenka : Jeníčka bolejí nohy, on je má hrozně unavené.

Dědek : Ty mlč, holka! A ty si koukej stoupnout, nebo tě postavím já, ale to budeš koukat jak!

Jeníček : A mně se stát nechce, nechce, nechce!

/dědek vstoupí do chlívku/

Dědek : Ty si se mnou hrát nebudeš!!!

/Jak vejde do chlívku, Mařenka mu podrazí nohu a dědek se svalí. Děti toho využijí a utíkají./

Mařenka : Poběž, Jeníčku, poběž! Teď nás musí zachránit naše nožičky!

Jeníček : */za scénou/* Musíme být jako vítr, Mařenko!

/dědek se oklepe a sbírá se/

Dědek: No tohle, holomci! Jen počkejte!

Ježibaba: */kouká z okna/* Jaktože ti utekli, dědku! Jestli mi je nepřivedeš, bude s tebou zle!

Dědek: Však já je dostanu!

/do publika/ Jinak mě bába upeče místo toho kluka.

/volá za dětmi/ Počkejte na mě, já vás doženu!

/běží za nimi/ Však já vás chytну!

/Postupně děj přechází na malou scénu—honička/

5. jednání

/na malé scéně/

Pláteník: */sedí na pařezu/*

Jen. + Mař.: */přiběhnou/*

Mařenka: Dobrý den, pěkně vás prosíme, kudy se dostaneme k naší chaloupce?

Pláteník: A cože se tolik třesete? Co se vám stalo?

Jeníček: Honí nás dědek z perníkové chaloupky, protože jsme si uloupili kousek jejich perníčku.

Pláteník: No, nic se nebojte. Tudy jděte touto cestou. Ta vás zavede až domů a já dědka nějak zdržím.

Jen. + Mař.: Děkujeme vám a nashledanou!

Pláteník: Nashledanou, děti!

/děti odběhnou/

/pláteník přechází na velkou scénu/

Dědek: */přiběhne/* Uf, uf, uf, to jsem se proběhl. Hej, osobo, neviděl jsi tu dvě děti?

Pláteník: Pleju len.

Dědek: Ale chlape, já se tě ptám, jestli jsi neviděl tudy jít děti.

Pláteník: To si myslím, že to není smetí, to je tůze užitečná rostlinka.

Dědek: Co je mi do tvý rostlinky. Já se ptám, jestli tudy nešly děti!

Pláteník: K čemu je? Inu plátno tkám ze lnu, plátno!

Dědek: Občane, copak nerozumíte? Já se vás ptám, jestli tudy nešly děti!

Pláteník: A co s plátnem? Až utkám, ženské ho budou na trávníček prostírat, vodou polévat a sluníčko mi ho vybělí.

Dědek: Chlape, copak jsi hluchej? Já se ptám, jestli jsi neviděl tudy jít děti!

Pláteník: Až bude vybělené? Budou z něj stříhat a šít košile, košilky, sukně a zástěrky.

Dědek: Cožpak si na uších sedíš? Ptám se, jestli jsi neviděl tudy jít děti!

Pláteník: A ták! Co s tím budeme dělat? Voblíkat se do toho budeme! Voblíkat

Dědek: Chlape, co je mi do toho! Já se ptám na dvě děti! Tak přeci poslouchej nač se tě ptám. Neviděl jsi tudy jít děti?

Pláteník: Děti? No, to jste měl říct hned. Bodejť bych neviděl. Šly tady tou cestičkou k potoku...

/ukazuje na druhou stranu/

...ale ty už nedohoníte, skákaly jako křepelky.

Dědek: Tak to ti pěkně děkuju, chlape!

/odchází a lamentuje: velká scéna se setmí/

Mařenka: */před malou scénou/* Jeníčku, poběž. Už je to kousíček. Vidíš, tamhle je naše chaloupka.

Jeníček: Už vidím tatínka a maminku jak stojí před chaloupkou.

Mařenka: Tak rychle, Ať jsme co nejrychleji doma.

6. jednání

- Maminka: */na velké scéně/* Moje ubohé děti! Kde asi celou noc byly. Starostí jsem oka nezamhouřila.
- Tatínek: Ani já. Ale teď znovu půjdu do lesa a nevrátím se, dokud je nenajdu.
- Maminka: Půjdu s tebou.
- Tatínek: A co když mezitím přijdou domů? Chalupa zavřená, budou mít jistě hlad. */děti přiběhnou k chaloupce/*
- Mařenka: Má zlatá maminko, už jsme doma!
- Jeníček: Táto, tatínku!
- Maminka: Děti! Moje děti! Já o vás měla takový strach.
- Tatínek: Co jsem se vás v lese nahledal, navolal.
- Mařenka: A my jsme neslyšeli. Zabloudili jsme.
- Maminka: A kde jste spali?
- Jeníček: V zahrádce u perníkové chaloupky a měli jsme hrozný strach.
- Tatínek: Sami jste se potrestali, proč jste mě neposlechli?
- Mařenka: Pěkně vás prosíme, už se na nás nehněvejte. My už to víckrát neuděláme. A teď vám všechno povíme, co jsme zkusili a viděli.
- Maminka: Tak tedy vyprávějte.
- Jen. + Mař.: */jeden přes druhého vyprávějí/*

Konec